

รายงานการประชุม
คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔

วันจันทร์ที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมหว่ากอ ๑ อาคารจัตุรัสจามจุรี ชั้น ๑๔
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
และระบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชัน Zoom

ผู้มาประชุม

๑. รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน	ประธานกรรมการ
๒. พนักงานสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งผู้อำนวยการฯ มอบหมาย (นางสาวสิริพร พิทยโสภณ)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑. เลขาธิการ ก.พ.
(นายปิยวัฒน์ ศิวรักษ์ แทน)	กรรมการ
๒. เลขาธิการ ก.พ.ร.
(นางนันทนา ธรรมสโรช แทน)	กรรมการ
๓. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นางสาวอัญชลิตา กองอรรถ แทน)	กรรมการ
๔. เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
(นางประไพ ดำสะกุล แทน)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
๖. อธิบดีกรมบัญชีกลาง
(นางณริศรา ชูขุนทด แทน)	กรรมการ
๗. รองศาสตราจารย์กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๘. รองศาสตราจารย์ชูศักดิ์ ลิ่มสกุล	กรรมการ
๙. ศาสตราจารย์ไพรัช ธัชยพงษ์	กรรมการ
๑๐. นายรุ่งโรจน์ รังสีโยภาส	กรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์นายแพทย์วิจารณ์ พานิช	กรรมการ
๑๒. นายสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์	กรรมการ
๑๓. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	กรรมการ
๑๔. นายสัมพันธ์ ศิลปนาฏ	กรรมการ

๑๕.นางสีลาภรณ์ บัวสาย	กรรมการ
๑๖.คุณหญิงสุมณฑา พรหมบุญ	กรรมการ
๑๗.นางสุวรรณี คำมั่น	กรรมการ
๑๘.รองเลขาธิการ ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางนันทนา ธรรมสโรช)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๑๙.ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (นายกิติพงศ์ พร้อมวงศ์)	กรรมการและเลขานุการร่วม
๒๐.ข้าราชการสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งเลขาธิการ ก.พ.ร. มอบหมาย (นางสาวมัตติกา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ผู้ลาประชุม

๑. เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ	กรรมการ
๓. นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	กรรมการ
๔. นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล	กรรมการ
๕. นายเทวินทร์ วงศ์วานิช	กรรมการ
๖. ศาสตราจารย์กิตติคุณบวรศักดิ์ อุวรรณโณ	กรรมการ
๗. ศาสตราจารย์บัณฑิต เอื้ออาภรณ์	กรรมการ
๘. นายประสาร ไตรรัตน์วรกุล	กรรมการ
๙. รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ แพสุวรรณ	กรรมการ
๑๐. ศาสตราจารย์ศันสนีย์ ไขยโรจน์	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

คณะอนุกรรมการด้านระบบการบริหารจัดการข้อมูลและฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ

สำนักงาน ก.พ.ร.

๑. นางสาวพรทิพย์ แก้วคำมูล
๒. นายกฤตวิทย์ จันทร์แจ่มใส

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

๑. นางลดาวัลย์ กระแสร์ชล
๒. นางจุฬารัตน์ ต้นประเสริฐ

สำนักงานงบประมาณ

๑. นางวิภา บรรเลงจิต

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. รองศาสตราจารย์ปัทมาวดี โพชนุกูล
๒. รองศาสตราจารย์อภิศักดิ์ ธีระวิสิทธิ์
๓. ศาสตราจารย์สมปอง คล้ายหนองสรวง
๔. รองศาสตราจารย์พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์
๕. นายไพศาล กิตติศุภกร
๖. นางสาวชนาธิป ฝาริโน
๗. นายชินรัชช์ ธีรพงษ์
๘. นายคมกฤต เล็กสกุล
๙. นางสาวสุวีรัตน์ ชะนะมา
๑๐. นายปกรัฐ กนกธนาพร

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๑. นางสาวนริศรา เมืองสว่าง

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

๑. นางสาวดารินพร เจียมประดิษฐ์กุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑. นายจักรพันธ์ สุทธิรัตน์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

๑. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สันติ เจริญพรพัฒนา

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

๑. นางวิไลพร เจตน์จันทร์

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๑. นางสาวสิรี ชัยเสรี

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและการสร้างนวัตกรรม

๑. นางสาวกัญญาวิมล กীরติกร

หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่

๑. นายกิตติ สัจจาวัฒนา

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย

๑. นางสาวเสาวรัจ รัตนคำฟู
๒. นายวรากร อาวุธปัญญากุล
๓. นายสุนทร ต้นมันทอง

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๑. นางสาวกาญจนา วานิชกร
๒. นายสุชาติ อุดมโสภกิจ
๓. นางสาวสลิศวรณ กลับประสิทธิ์

๔. นายนนทวัฒน์ มะกรุดอินทร์
๕. นางสาวภัทรธิดา เกื้อกิม
๖. นางสาวภาณิศา หาญพัฒน์นันท์
๗. นางสาวมนันยา ชุณหะวุฒิยานนท์
๘. นางสาวณิศรา จันทระประทีน
๙. นายมหัทธน พงษ์ขจรชัย
๑๐. นางภาสพงศ์ อารีรักษ์
๑๑. นางสาวรินรพี งามแสง
๑๒. นางสาวภัทรายุส พูลฤทธิ์
๑๓. นางสาวสุภาวดี สอดสี
๑๔. นางสาวดรัล เมษินทรีย์
๑๕. นางสาวจันทร์ปาย องค์กรวิทยา
๑๖. นางสาวภาณินี จารุพัฒน์มงคล
๑๗. นายภัทรพล สาสน์ธรรมบท
๑๘. นางสาวธิดา เวียงสมุทร
๑๙. นายจอมพล ทองแป้น
๒๐. นายวสุธาตล นาควิโรจน์
๒๑. นายศักรพงษ์ วรรณวัฒนา
๒๒. นางสาวนรารัตน์ รัตน์มณี
๒๓. นายธวัชานนท์ มิ่งเจริญผล

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ศักรินทร์ ภูมิรัตน์) กล่าวเปิดการประชุม และขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ และแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ได้รายงานความคืบหน้าการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อ ศาสตราจารย์ (พิเศษ) เอนก เหล่าธรรมทัศน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (รมว.อว.) รับทราบเป็นระยะ โดย รมว.อว. ขอให้ผลักดันการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ ในระยะยาว

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้มีการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ต่อมาฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุม และแจ้งเวียนให้กรรมการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว โดยไม่มีกรรมการขอแก้ไขรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ ข้อเสนอการจัดตั้งสำนักงานบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอข้อเสนอการจัดตั้งสำนักงานบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม (สบวน.) ดังนี้

๑) สถานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบหลักการจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุน และให้จัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านในระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) จำนวน ๓ หน่วย ในลักษณะ Sandbox ภายใต้สำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) โดยการดำเนินการของหน่วยบริหารและจัดการทุนเป็นลักษณะชั่วคราว และต้องศึกษาแนวทางในการปรับระบบการให้ทุนที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

๒) ตามข้อบังคับคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (กอวช.) ว่าด้วยหน่วยบริหารและจัดการทุน พ.ศ.๒๕๖๒ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ กำหนดกรอบแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานและจัดทำข้อเสนอการแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนออกจาก สอวช. ไปเป็นหน่วยงานในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้ กอวช. ดำเนินการและเสนอต่อสถานนโยบายภายใน ๓ ปี

๓) สอวช. ได้ศึกษารูปแบบของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่เหมาะสม และจัดทำข้อเสนอการจัดตั้ง สบวน. ดังนี้

๓.๑) หลักการจัดตั้ง สบวน. ประกอบด้วย

- สร้างหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน ที่มีขีดความสามารถ (Capability) ในการบริหารจัดการและส่งมอบผลลัพธ์ (Outcome) ที่ชัดเจน
- หน่วยบริหารและจัดการทุนต้องมีอิสระ (Autonomy) และมีความรับผิดชอบ (Accountability) ในการดำเนินการ โดยอยู่ภายใต้รัศมีนิติบุคคลของ สบวน.
- มีระบบการทำงานที่เอื้อให้เกิดการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยบริหารและจัดการทุนที่อยู่ภายในรัศมีนิติบุคคลของ สบวน.
- มีระบบการทำงานที่คล่องตัวและอิสระ และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้ตามสถานการณ์ที่อาจเปลี่ยนแปลงในอนาคต
- มีประสิทธิภาพในการบริหารงบประมาณวิจัยและนวัตกรรม
- มีการเรียนรู้ และพัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง
- มีขีดความสามารถในการจัดหาทุนจากแหล่งทุนที่หลากหลาย เพื่อบริหารจัดการให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมาย

๓.๒) บทบาทหน้าที่ของ สบวน. ประกอบด้วย

- ส่งเสริม สนับสนุน และให้ทุนวิจัยและนวัตกรรมเฉพาะด้าน ที่มีเป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome) ที่ชัดเจน
- ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกให้เกิดการพัฒนาและใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยและนวัตกรรม การถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของประเทศ
- ขับเคลื่อน ประสาน และสนับสนุนให้เกิดข้อริเริ่มด้านการวิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ของประเทศและนโยบายรัฐบาล

- ส่งเสริม สนับสนุน แลกเปลี่ยน และเชื่อมโยงองค์ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย และนวัตกรรมกับเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งรวบรวมและเผยแพร่ต่อสาธารณชน

- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร และโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและนวัตกรรม

- ส่งเสริมการสร้างการรับรู้ และความตระหนัก ต่อความสำคัญของการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมในทุกภาคส่วน ทั้งระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ

- สร้างและพัฒนากระบวนการการบริหารและจัดการทุนของหน่วยบริหาร และจัดการทุนภายใต้ สบวน. รวมถึงระบบการติดตามและประเมินผล และระบบข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๓.๓) รายละเอียดในการจัดตั้ง สบวน. ประกอบด้วย

- การกำหนดขอบเขตภารกิจของหน่วยบริหารและจัดการทุน ภายใต้ สบวน. ที่ชัดเจน

- แนวทางการทำงานที่ต้องเชื่อมโยงกับคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) รวมถึงการทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องในลักษณะเครือข่ายพันธมิตร

๓.๔) กรอบแนวทางการประเมินผลการดำเนินงาน ของ สบวน. เสนอให้ใช้กรอบการประเมินของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม

จากนั้น รองศาสตราจารย์พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ รักษาการรองผู้อำนวยการด้านการพัฒนาระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) และเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม นำเสนอแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน สรุปได้ดังนี้

๑) ด้านความสามารถในการดำเนินการตามแผน

- การติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ

๒) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- การติดตามผลผลิต (Outputs) เมื่อสิ้นสุดโครงการ

- การติดตามการใช้ประโยชน์ และผลลัพธ์ (Outcomes) ของงานวิจัยและนวัตกรรม

- การประเมินผลกระทบ (Impacts)

- ความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนตาม Objectives and Key Results

๓) ด้านกระบวนการทำงาน (Process Evaluation)

- การประเมินกระบวนการทำงาน (Process Evaluation) ใช้หลักการประเมินแบบ Developmental Evaluation โดยประเมินกระบวนการทำงานของหน่วยบริหารจัดการทุน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ รวมทั้งเรื่องธรรมาภิบาลและความโปร่งใส เพื่อช่วยพัฒนากระบวนการทำงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑) ควรจัดทำภาพใหญ่ของระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) และทิศทางการจัดสรรทุนของประเทศ เพื่อให้เกิดเอกภาพในการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานในระดับต่าง ๆ และเห็นภาพการแบ่งบทบาทหน้าที่ของหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ไม่ซ้ำซ้อนกัน รวมทั้งเห็นภาพการแบ่งบทบาทระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และหน่วยบริหารและจัดการทุนที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันไปพร้อม ๆ กับการออกแบบหน่วยงานใหม่ ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดบทบาทภารกิจในอนาคตของแต่ละหน่วยงานได้เป็นรูปธรรมและชัดเจนด้วย

๒) ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุน ทั้ง ๗ หน่วยงาน ก่อนการแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน (PMU ABC) ออกจาก สอวช. โดยให้ความสำคัญกับหลักการความรับผิดชอบ (Accountability) ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ (Autonomy) และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) รวมทั้งหลักความคุ้มค่าในการดำเนินงานในหน่วยงานที่เสนอจัดตั้งใหม่ ซึ่งต้นทุนในการจัดตั้งองค์กรใหม่ใช้งบประมาณอย่างน้อย ๒๐ ล้านบาท

๓) ควรพิจารณาความจำเป็นในการจัดตั้งนิติบุคคลใหม่ เนื่องจากจะเป็นการเพิ่มองค์กรและสายบังคับบัญชา ทำให้การทำงานมีความซับซ้อนมากขึ้น ทั้งนี้ อาจพิจารณาแนวทางการรวมหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน กับ สกสว. หรือสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) อย่างไรก็ตาม การให้อยู่ภายใต้ สกสว. อาจต้องคำนึงถึงปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

๔) ควรพิจารณาแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านใน ๓ แนวทาง ได้แก่ ๑) จัดตั้งหน่วยงานอิสระใหม่ เพื่อให้ตอบโจทย์ใหม่ของประเทศ ๒) ให้หน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน มาอยู่ภายใต้ วช. ๓) จัดตั้งหน่วยงานอิสระ โดยรวมหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน และรวม วช. ในหน่วยงานนี้ด้วย

ทั้งนี้ ในส่วนของ วช. ควรปรับบทบาทให้รับผิดชอบการให้ทุนด้านสังคมศาสตร์ โดยไม่ให้ซ้ำซ้อนกับบทบาทหน้าที่ของหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านทั้ง ๓ แห่ง

๕) การแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านออกจาก สอวช. เพื่อให้มีหน่วยงานดูแลงานธุรการแทน สอวช. แต่คล่องตัว ไม่ยึดติดกับกฎระเบียบมากเกินไป รวมทั้ง สกสว. และหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านต้องตกลง OKRs ร่วมกันให้ชัดเจน และมีกลไกการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน

๖) ในช่วงการเปลี่ยนผ่าน (๓-๔ ปีข้างหน้า) ควรแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านเป็นหน่วยงานอิสระ โดยยังไม่ต้องรวมกับ วช. เพื่อไม่ให้ยึดติดกับวัฒนธรรมการทำงานแบบเดิม ทั้งนี้ การติดตามและประเมินผลในระบบ ควรใช้หลักการ Learning loop

๗) หลักการปฏิรูประบบ อววน. มีแนวทางให้การจัดกลไกการทำงานในการกำหนดนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้โดยไม่มีความซับซ้อนมากเกินไป จึงมีการกำหนดให้แยกหน้าที่และอำนาจของหน่วยงานด้านนโยบาย ด้านการจัดสรรงบประมาณ หน่วยงานให้ทุน และหน่วยปฏิบัติการให้มีความชัดเจน ดังนั้น ควรยึดหลักการให้หน่วยบริหารและจัดการทุนแยกออกจากหน่วยนโยบายและหน่วยจัดสรรงบประมาณ

๘) บทบาทของหน่วยบริหารและจัดการทุนยังมีความซ้ำซ้อน เช่น การให้ทุนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมระหว่างหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (PMU C) และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (NIA) และการให้ทุนด้านเศรษฐกิจและสังคม จึงควรคำนึงถึงการวางกลไกการให้ทุนของหน่วยบริหารและจัดการทุนแต่ละแห่ง รวมทั้งการปรับรูปแบบหน่วยบริหารและจัดการทุนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสม

๙) กลไกการบริหารจัดการของหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านทั้งเรื่องเงินและเรื่องบุคลากร รวมทั้งโครงสร้างที่นำเสนอ ยังมีข้อต้องปรับพอสมควร เนื่องจากกลไก Sandbox และการรายงานผลปฏิบัติงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านยังต้องปรับและแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

๑๐) ในการออกแบบโครงสร้างการบริหาร มีข้อสังเกต ดังนี้

- ๑๐.๑) หากจัดตั้งเป็นหน่วยงานอิสระ ไม่ควรมี PMU Board แต่ละแห่ง ซึ่งอาจเป็นการสร้างสายบังคับบัญชาที่ยาวขึ้น หลักการควรมีความรับผิดชอบ (Accountability) ขึ้นกับคน ๆ เดียว
- ๑๐.๒) หากต้องการกำหนดให้ผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านมีอำนาจมากกว่าผู้อำนวยการหน่วยงาน (สบวน.) ควรจัดตั้งเป็นองค์การมหาชนในรูปแบบของพระราชบัญญัติ
- ๑๐.๓) หากหน้าที่ของผู้อำนวยการหน่วยงาน (สบวน.) รับผิดชอบการสนับสนุนงานธุรการให้กับหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน อาจทำให้ต้องทำงานขึ้นตรงกับผู้อำนวยการหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน ทั้ง ๓ แห่งหรือไม่
- ๑๐.๔) ควรให้คณะกรรมการบริหารสำนักงาน (กบวน.) ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและให้มีกรรมการตรวจสอบ ๓ ด้าน เพื่อลดการควบคุม ไม่ต้องมีคณะกรรมการบริหารหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านแต่ละแห่ง แต่ให้แต่งตั้งที่ปรึกษาได้
- ๑๐.๕) ควรเพิ่มหน้าที่ของสำนักงาน (สบวน.) โดยจัดให้มีระบบข้อมูลการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ

ประธานกรรมการสรุปต่อที่ประชุมว่า เราเห็นความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านเป็นนิติบุคคลขึ้นมา โดยรวมอยู่ด้วยกันเป็นนิติบุคคลเดียวกัน และจัดระบบให้หลีกเลี่ยง ลดความซ้ำซ้อนระหว่างหน่วยบริหารและจัดการทุน ซึ่งหมายถึงต้องไปปรับปรุงการออกแบบโครงสร้างการบริหาร

ในส่วนของ วช. ให้รอคณะกรรมการกำกับการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการของ วช. ซึ่งมีศาสตราจารย์กิตติคุณ บวรศักดิ์ อุวรรณโณ เป็นประธาน ดำเนินการไปแล้วเสร็จ จึงนำมาพิจารณาต่อไป และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำความเห็นของที่ประชุมรายงานให้คณะกรรมการกำกับการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติราชการของ วช. ทราบด้วย

มติที่ประชุม

๑. เห็นชอบในหลักการการแยกหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้าน ออกจาก สอวช. โดยยึดหลักการความรับผิดชอบ (Accountability) และความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ (Autonomy) ทั้งนี้ มอบฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของที่ประชุมไปดำเนินการศึกษาและปรับปรุงข้อเสนอฯ ต่อไป
๒. เห็นชอบกรอบการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนเฉพาะด้านตามที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัย และนวัตกรรมกำหนด

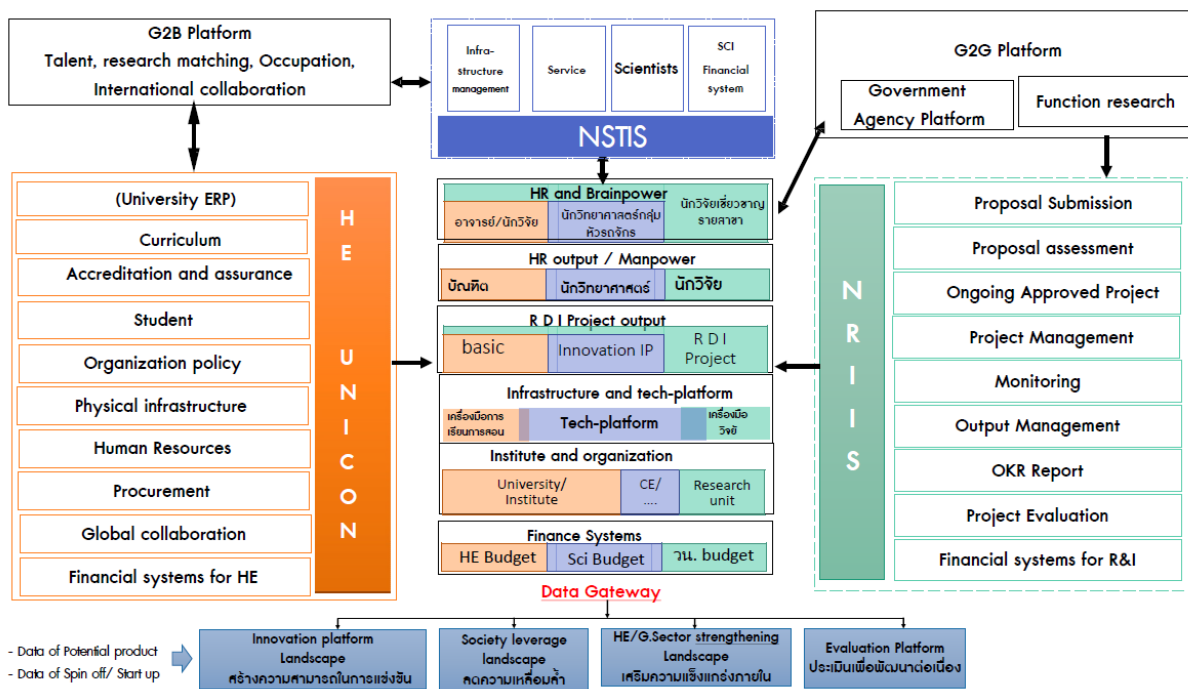
ระเบียบวาระที่ ๓.๒ กรอบสถาปัตยกรรมข้อมูลการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.)

ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ นำเสนองกรอบสถาปัตยกรรมข้อมูล อววน. ดังนี้

๑) พระราชบัญญัติสถานการณ์นโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ กำหนดให้สถานการณ์นโยบายมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับ เร่งรัด และติดตาม ให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการบูรณาการและการเชื่อมโยงกันระหว่างฐานข้อมูลดังกล่าว และประกาศ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชน

๒) การบูรณาการและการเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เป็นระบบสารสนเทศกลางด้าน อววน. และใช้ประโยชน์ในการ จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารและจัดการทุน และการติดตามและประเมินผล ต้องมีการออกแบบสถาปัตยกรรมข้อมูล อววน. เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าว ให้เกิดประสิทธิผลและมี ประสิทธิภาพ รวมถึงลดภาระในการจัดทำระบบสารสนเทศของหน่วยงาน

๓) สอวช. สกสว. สป.อว. และ วช. ได้ร่วมจัดทำกรอบสถาปัตยกรรมข้อมูล อววน. (รายละเอียดดังภาพที่ ๑) ประกอบด้วย

ภาพที่ ๑ กรอบสถาปัตยกรรมข้อมูล อววน.

๓.๑) การออกแบบการเชื่อมโยงฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- ข้อมูลด้านการวิจัยและนวัตกรรม ได้แก่ ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ (National Research and Innovation Information System หรือ NRIIS) ซึ่ง มี การจัดทำโครงสร้างผังข้อมูลโดย กสว. สกสว. วช. และ สอวช.

- ข้อมูลด้านการอุดมศึกษา ได้แก่ ระบบข้อมูล Higher Education UNICON หรือ HE UNICON ดำเนินการโดย สป.อว.

- ข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้แก่ ระบบข้อมูล National Science Technology Information System หรือ NSTIS ดำเนินการโดย สป.อว. และจะดำเนินการร่วมกับ กสว. พัฒนาระบบข้อมูลส่วนนี้ต่อไป

๓.๒) ผังโครงสร้างสถาปัตยกรรมข้อมูล อววน. (รายละเอียดดังภาพที่ ๒) แบ่งเป็น ๔ ระดับ ได้แก่

ระดับที่ ๑ Business Architecture ประกอบด้วย

- ส่วนกลยุทธ์ (Strategy) คือ นโยบายเพื่อมองให้เห็นภาพเชิงธุรกิจ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรม การผลิตบัณฑิต/กำลังคน และการบริการด้านวิชาการ เป็นต้น

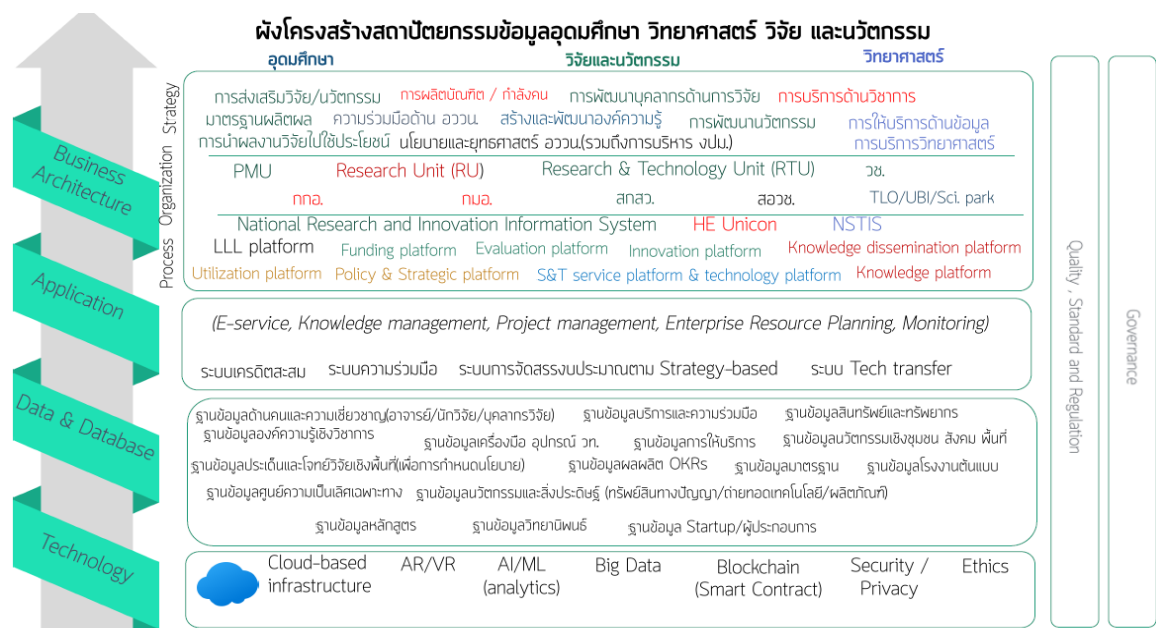
- ส่วนองค์กร (Organization) คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ต่างๆ เช่น หน่วยบริหารและจัดการทุน กกอ. กมอ. สกสว. สอวช. และ วช. เป็นต้น

- ส่วนกระบวนการ (Process) เช่น แพลตฟอร์ม (Platform) ที่เกี่ยวข้อง กับนโยบายและการบริหารจัดการต่าง ๆ อาทิ Funding Platform, Evaluation Platform และ Knowledge Platform เป็นต้น

ระดับที่ ๒ Application ประกอบด้วย เครื่องมือในการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น ระบบเครดิตสะสม การสร้างความร่วมมือ การถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) เป็นต้น

ระดับที่ ๓ Data & Database ประกอบด้วย ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ฐานข้อมูลด้านกำลังคนและความเชี่ยวชาญ ฐานข้อมูลองค์ความรู้เชิงวิชาการ ฐานข้อมูลบริการและความร่วมมือ และฐานข้อมูลสิทธิทรัพย์สินและทรัพยากร เป็นต้น

ระดับที่ ๔ Technology ประกอบด้วย เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง เช่น Cloud-based Infrastructure, Big Data Blockchain เป็นต้น

ภาพที่ ๒ ผังโครงสร้างสถาปัตยกรรมข้อมูลการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๔) แนวทางการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๔.๑) การจัดทำระบบสารสนเทศกลางด้าน อววน. ต้องตอบโจทย์ผู้ใช้ (User) ในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และต้องให้มีข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ป้อนเข้าสู่ระบบสารสนเทศกลางได้แบบ Real Time

๔.๒) การจัดทำระบบเก็บข้อมูล (Cloud-Based) อาจใช้ระบบของสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) หรือของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

๔.๓) หากหน่วยงานใดมีความประสงค์ใช้ข้อมูล อววน. ให้ประสานกับ กสว. เพื่ออำนวยความสะดวกให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของที่ประชุม

๑) การพัฒนาระบบข้อมูล อววน. ควรจัดทำให้เป็นระบบอัตโนมัติ และให้มีการไหลของข้อมูลเข้าสู่ระบบแบบ Real Time รวมถึงให้มีการป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบในรูปแบบ Single-entry Data เพื่อลดความผิดพลาดของข้อมูล

๒) การพัฒนาระบบข้อมูล อววน. ควรคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ (User) เป็นสำคัญ และต้องออกแบบให้ใช้งานได้ง่าย (User-Friendly) และสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบให้ตอบสนองต่อการใช้ประโยชน์ได้อย่างทันการณ์

๓) การใช้ประโยชน์ระบบข้อมูลกลางด้าน อววน. เพื่อวางนโยบาย ยุทธศาสตร์ การจัดสรรงบประมาณ การบริหารและจัดการทุน และการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานในระบบ อววน. ซึ่งหน่วยงานที่ต้องการใช้ประโยชน์จากระบบข้อมูลดังกล่าว หากพิจารณาแล้วเห็นว่าระบบข้อมูลมีข้อจำกัดต่อการใช้งานอย่างไร ขอให้ประสานมาที่ส่วนกลาง (กสว.) เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลกลางด้าน อววน. ให้สมบูรณ์ต่อไป

มติที่ประชุม

เห็นชอบกรอบสถาปัตยกรรมข้อมูลการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และมอบหมายให้ สวทช. ประสาน สป.อว. ในการจัดทำระบบข้อมูลการอุดมศึกษา และ กสว. ในการจัดทำระบบข้อมูล อววน. ตามกรอบสถาปัตยกรรมดังกล่าว โดยนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ ไปพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการและการเชื่อมโยงระหว่างระบบข้อมูลดังกล่าว และให้รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานต่อสภานโยบาย

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ประธานฯ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปฯ ครั้งต่อไปในวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๑.๐๐-๑๓.๐๐ น.

มติที่ประชุม

รับทราบ

ปิดประชุมเวลา

๑๓.๐๐ น.

นายภัทรพล สาสน์ธรรมบท
นายภาสพงศ์ อารีรักษ์
นายณนทวัฒน์ มะกรุดอินทร์
นางสาวภัทรธิรา เกือกิม
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

นางสาวนิรดา วีระโสภณ
นางสาวสิริพร พิทยโสภณ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม